

国家级教学成果二等奖系列教材

亚非语言文学国家级特色专业建设点系列教材

MODERN VE ÇAĞDAŞ TÜRK EDEBİ
ESERLERİNDEN SEÇMELER

土耳其现当代文学作品选读

丁慧君 彭 俊◎编著

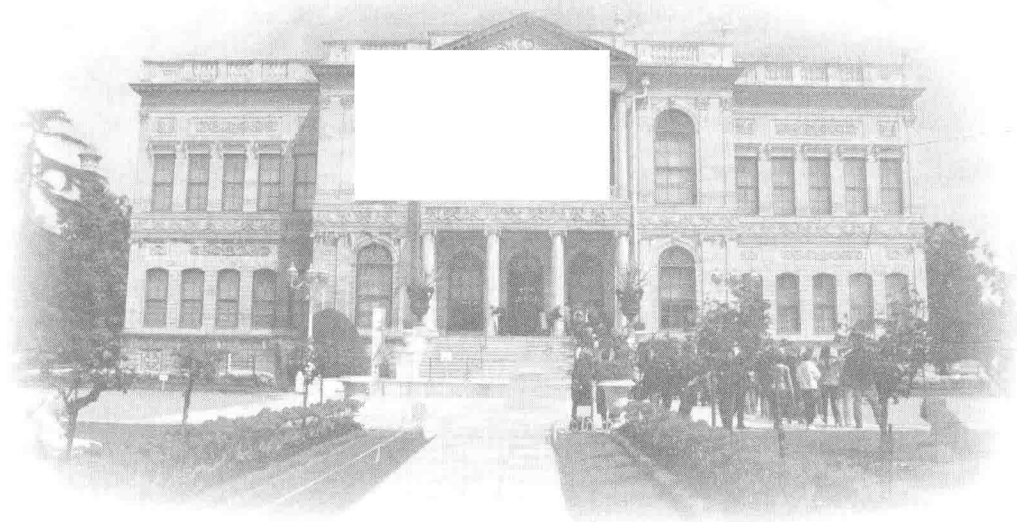
国家级教学成果二等奖系列教材

亚非语言文学国家级特色专业建设点系列教材

MODERN VE ÇAĞDAŞ TÜRK EDEBİ
ESERLERİNDEN SEÇMELER

土耳其现当代文学作品选读

丁慧君 彭 俊◎编著

  世界图书出版公司

广州·上海·西安·北京

图书在版编目 (CIP) 数据

土耳其现当代文学作品选读 / 丁慧君, 彭俊编著

— 广州: 世界图书出版广东有限公司, 2018.3

ISBN 978-7-5192-4493-4

I. ①土… II. ①丁… ②彭… III. ①土耳其语—高等学校—教材②文学欣赏—土耳其—现代 IV. ①H512

中国版本图书馆 CIP 数据核字 (2018) 第 048804 号

书 名 土耳其现当代文学作品选读

TUERQI XIANDANGDAI WENXUE ZUOPIN XUANDU

编 著 者 丁慧君 彭 俊

策划编辑 刘正武

责任编辑 张东文

出版发行 世界图书出版广东有限公司

地 址 广州市海珠区新港西路大江冲 25 号

邮 编 510300

电 话 020-84451969 84459539

网 址 <http://www.gdst.com.cn/>

邮 箱 wpc_gdst@163.com

经 销 新华书店

印 刷 广州市怡升印刷有限公司

开 本 787 mm × 1092 mm 1/16

印 张 22.25

字 数 495 千字

版 次 2018 年 3 月第 1 版 2018 年 3 月第 1 次印刷

国际书号 ISBN 978-7-5192-4493-4

定 价 48.00 元

版权所有 侵权必究

咨询、投稿: 020-84460251 gzlzw@126.com

(如有印装错误, 请与出版社联系)

ÖNSÖZ

本教材的编写目的在于帮助学习者了解土耳其现当代文学的基本架构和发展脉络,提高学习者的文学素养,扩充学习者的语言知识,培养学习者分析和鉴赏土耳其现当代文学作品的能力。

本教材每课均由作品导读、作品原文、生词注释、作者简介和练习等 5 部分组成。其中作品导读主要介绍作家的基本情况和选文的内容要点、创作风格等；作者简介主要介绍作者的生平、创作历程以及艺术风格等。作为土耳其语专业本科教材,《土耳其现当代文学作品选读》适合本科三、四年级学生使用。同时,本教材也可供土耳其语自学者以及从事中土文化交流的相关人士使用。教师在教学过程中可根据本校实际情况做适当调整。

本教材由丁慧君、彭俊合作编写，其中丁慧君负责教材的整体构思以及第 1 至 14 课的撰写工作，彭俊负责第 15 至 28 课的撰写工作。

《土耳其现当代文学作品选读》在编写过程中，得到了解放军外国语学院亚非语系教材建设委员会、解放军外国语学院亚非语言文学二级学科博士学位授权点以及中国出版集团世界图书出版广东有限公司的大力支持。土耳其语教研室的各位同仁也对本教材的编写提供了很多帮助，在此一并表示衷心的感谢！

由于编者水平有限，疏漏、不当之处在所难免，恳请各位读者和专家同仁不吝批评指正。

编 者

2018 年 1 月 30 日

于解放军外国语学院

目录

İÇİNDEKİLER

DERS BİR	İNCE MEMED	1
DERS İKİ	KAZAN TÖRENİ	23
DERS ÜÇ	VAPUR	31
DERS DÖRT	KAÇAKÇI ŞAHAN	48
DERS BEŞ	TUTUNAMAYANLAR	57
DERS ALTI	ANAYURT OTELİ	67
DERS YEDİ	BİR GÜN TEK BAŞINA	78
DERS SEKİZ	HER GECE BODRUM	92
DERS DOKUZ	BİR DÜĞÜN GECESİ	104
DERS ON	BOĞAZİÇİ ŞINGİR MINGİR	122
DERS ON BİR	GEÇENİN ÖTEKİ YÜZÜ	129
DERS ON İKİ	SEVGİLİ ARSIZ ÖLÜM	144
DERS ON ÜÇ	BİTMİŞ ZAMANA DAİR	157
DERS ON DÖRT	BİR ERKEĞİN DAYANILMAZ BİLİNÇALTI TUTKUSU	171
DERS ON BEŞ	ÖLÜ ERKEK KUŞLAR	187

DERS ON ALTI	PENTİMENTO	204
DERS ON YEDİ	GÖLGESİZLER	215
DERS ON SEKİZ	ELMA HIRSIZLARI	226
DERS ON DOKUZ	ADI AYLİN	237
DERS YİRMİ	KAR KOKUSU	253
DERS YİRMİ BİR	UZUN HİKAYE	265
DERS YİRMİ İKİ	MUTLULUK	270
DERS YİRMİ ÜÇ	İSTANBUL: HATIRALAR VE ŞEHİR	283
DERS YİRMİ DÖRT	ŞU ÇILGIN TÜRKLER	299
DERS YİRMİ BEŞ	AŞK	312
DERS YİRMİ ALTI	DÜĞÜMLERE ÜFLEYEN KADINLAR	327
DERS YİRMİ YEDİ	MEMLEKETİMİ SEVİYORUM	338
DERS YİRMİ SEKİZ	YARIN GECE	346

YASAR KEMAL

İNCE MEMED

★ 作品导读

雅萨·凯马尔（1923—2015），原名雅萨·萨德克·哥克切利，出生于阿达纳省的一个库尔德家庭。他五岁丧父，因家境窘迫，初中尚未读完便被迫辍学。

雅萨从事过很多职业，雇农、拖拉机手、工头、图书管理员、教师、记者……不过，青年时代经历的坎坷和磨难为他日后的创作打下了坚实的基础。

早在初中时雅萨便显露出了很高的文学天赋，那时他所创作的诗歌就已经在文学杂志上发表。1952年雅萨出版了第一部短篇小说集《炙热》，开始在文坛崭露头角。不过，真正为雅萨带来巨大声誉的是他的第一部长篇小说《瘦子麦麦德》。1955年《瘦子麦麦德》一问世便轰动了土耳其文坛，并于翌年荣获土耳其“财富”小说奖。截至目前，《瘦子麦麦德》已被译成近四十种文字，再版超过百余次。

长篇小说《瘦子麦麦德》为我们展现了一幅 20 世纪二三十年代生活在安纳托利亚地区的穷苦农民不堪忍受地主阶级的残酷剥削和压迫，进而觉醒反抗的壮丽画卷。小说的主人公麦麦德受尽了地主老爷阿布迪的欺凌，走投无路，最后只得落草为“寇”，并最终杀死了仇人阿布迪。小说既表现了穷苦农民对剥削阶级的憎恨，也热情歌颂了像麦麦德这样的“强盗”们。一开始这些“强盗”的动机只是为了复仇，不过随着斗争意识的升华，他们的目标变成了推翻剥削阶级，打破旧制度，并最终带动了整个农民阶级的觉醒和反抗。整部小说描写细腻，语言生动，既反映、批判了现实，又不乏浪漫主义色彩，具有很强的艺术感染力，不愧为一部具有世界

影响力的作品。

“İNCE MEMED” ROMANINDAN SEÇMELER

10

Kapı usul usul vuruluyor. Korka korka... Bir zaman duruyor, yeniden başlıyordu. Kadın, kocasını uyandırdı:

Kalk hele, dedi. Kalk. Kapı vuruluyor.

Uykulu erkek birkaç kere kalkmaya davrandıktan sonra, başını yastığa geri koydu. Kapı, bu sefer biraz daha hızlı vuruldu. Kadın yineledi:

Kalk hele bre, dedi, biri kapıyı dövüyor.

Erkek, homurdanarak kalktı. Sallana sallana kapıya vardı:

Kim o? diye seslendi.

Dışardaki:

Benim, dedi. Sesi karıncalanıyordu. Boğazını temizledi.

Sen kimsin?

Aç hele kapıyı. Tanırsın beni.

İçerdeki, kapıyı açtı:

Gel içeri, dedi. Öyleyse...

İçeri, sendeleyerek girdi. Karanlıkta içerisi...

Adam, karısına:

Karı, şu ışığı yakıver, dedi. Misafir geldi.

Az sonra ışık yandı. Işığı yaktıktan sonra, kadın yanlarına geldi. Misafirin üstünden sular sızıyordu. Giyitleri bedenine yapışmıştı. Bu misafire hayretle baktılar. Su içinde misafir. Kadın, nedense, misafirden gözünü bir türlü alamıyordu.

Durdu, baktı. Boyuna baktı. Gözlerine, saçlarına baktı, bulamadı:

Bu misafiri gözüm ısıtıyor ya, dedi sonunda... Çıkaramıyorum.

Adam, gülümseyerek, her zaman gülümserdi:

Benim de, dedi. Benim de gözlerim artık almıyor ya, gene de gözüm ısıtıyor misafiri.

Kestiremiyorum.

Konuğun omzuna elini bastırdı, baktı:

Bilemeyeceğim. Tanıdığım bir surat ama, bilemeyeceğim.

Karısına:

Karı, dedi, öyle görüyorum ki misafir üşümüş. Islak. Bir ateş yakıver.

Misafire:

De bakalım misafir sen kimsin? Gözüm ısırdı ya, bilemedim.

Misafir:

Emmi, dedi, ben İnce Memedim.

Süleyman, öteki gözden odun getirmekte olan karısına seslendi:

Avrat, dedi, bak hele gelen kimmiş! Bak hele!

Kadın:

Kimmiş? diye heyecanla sordu.

Bizim İnce Memed. Maşallah tosun gibi olmuş. Babayiğit. Ben de bugünlerde duruyor duruyor senin lafını ediyordum. Noldu bu çocuğa? diyordum. Demek yüreğime doğuyormuş.

Kadın:

Yaaa yavrum, dedi, bugünlerde hep Süleyman emmin durup durup seni anıyordu.

Süleyman çok yaşlanmıştı. Kaşları uzamış, püskül püskül, apak olmuş, gözlerinin üstüne düşmüştü. Sakalı da çok uzundu. Bir pamuk yığını gibi. Bu hal, Süleymana heybet veriyordu.

Kadın, bir kat erkek çamaşırı getirdi, Memedin önüne attı:

Soyun da yavrum, bunları giy, dedi. Sonra satlıcan olursun.

Memed, evin karanlık bir köşesine gitti, orada soyundu. Geldi, don gömlekle ocağın başına oturdu.

Süleyman:

Eeee? dedi.

Memed:

Sizi çok göresim geliyordu ama, nidersin! Köycülük.

Süleyman, Memede takıldı:

O köye daha gidemedin mi Memed? dedi.

Memed, acı acı gülerek:

Gidemedik, derken kafasının karanlığında bir top sarı ışık şavkıdı.

Süleyman:

Sormak acep olmasın. Bu gece bu ne hal Memed?

Memed:

Anlatırım, dedi. Derdime bir çare bulursun diye sana geldim. Dünyada senden başka tanıdığım kimse yok. Bana yardım edecek hiç kimsem yok senden başka.

Kadın:

Üşümüştün yavru, dedi: Bir çorba koyayım da iç. Üşümüştün.

Memed, sıcak çorba tasını eline alınca, yıllar önce aynı ocağın, aynı köşesinde gene böyle üşürken çorba içişini anımsadı. O zaman yalnızdı. O zaman korkuyordu: Her şeyden korkuyordu. Orman üstüne üstüne geliyordu. Korkuyordu. Şimdi cesur. Karar vermiş.

Dünyası yırtılmış, geniş. Hür olmanın tadını tadıyor. Yaptığından hiç de pişman değil:

Kadın:

Siz oturun konuşun. Ben gidip yatacağım.

Kadın gittikten sonra:

De anlat bakalım Memedim, dedi, Süleyman.

Memed:

Abdiyi de öldürdüm, yiğeni de, diye başlayınca, Süleyman:

Ne zaman? diye hayretle sordu.

Memed:

Bugün karanlık kavuşurken.

Süleyman:

Doğru musun Memed? diye inanmaz inanmaz sordu. Hiç adam öldürmüş hali yok sende.

Memed:

Oldu bir kere. Ne yapalım, kader böyle imiş.

Olanı biteni inceden inceye Süleymana anlattı. Şafağın horozları ötüşüyorlardı.

Bitirdikten sonra Süleyman:

Ellerine sağlık yavrum, dedi. İyi yapmışsın. Eee şimdi ne yapmak niyetindesin bakalım yavrum?

Memed:

Gidip hükümete teslim olmayacağım her halde. Dağa çıkacağım.

Süleyman:

Sen bugün yat hele, gerisini yarın düşüneriz.

Memed:

Burada kıstırmasınlar beni?

Süleyman:

Kimsenin aklına gelmez. Adam vurup da gidip burnunun dibindeki köyde saklanacağın kimsenin aklına gelmez.

Memed:

Öyle, dedi.

Süleyman:

Onlar seni ararlarsa eğer, uzak köylerde, dağlarda ararlar...

Duvara dizi dizi nakışlı çuvallar dayalıydı. Süleyman, Memedi çağırdı:

Gel de Memed, dedi, şu çuvalları beri alalım. Ne olur ne olmaz, gene biz tedbirimizi alalım. Çuvalların arkasına sana yatak yapacağım.

Bir zaman uğraşa terleye ikisi, çuvalları duvardan bir insan sığacak kadar ayırdılar.

Arkasına Süleyman, bir yatak yaptıktan sonra:

De gir yat, dedi. İstersen bir ay yat. Kimse şüphe etmez buradan. Şimdi üstüne bir de çul çektim miydi... Ha yat, de yat.

Memed, ona hiçbir şey söylemeden yatağa girdi.

Süleyman kapıyı iyice sürmeledikten sonra, yatağına geldi. Karısı uyumuştı. Uyandırdı:

Bana bak, dedi, Memedin yatağını çuvalların arkasına yaptım. Geline, oğlana, hiç kimseye Memedin bize geldiğini söylemeyeceksin.

Kadın:

Olur, dedi, başı yastığa düştü.

Memed, yatakta bir zaman Hatçeyi düşündü. Abdinin kıvranıp düşmesini getirdi gözlerinin önüne. Abdi, hiç beklemiyordu bunu. Nişanlının bağırmasını, elleriyle toprağı yırtışını, dişlerini ağaçlara, toprağı kıvranarak geçirişini ve sonra birdenbire çözülüp yere, kanlar içinde serilişini... Bir adam görmüştü o sırada. Herkes, ona kurşun sıkarken, bu adam başını elleri arasına almış, bir kütüğün üstüne oturmuş, efkarlı efkarlı sallanıyordu. Büyük bir keder içinde kıvrandığı belli oluyordu. Buna bir türlü akıl erdiremedi. Kimdi bu?

Sonra her şeyi unuttu. Yeniden doğmuş gibi kafasının içi tertemizdi. Işıklıydı. Hiçbir şey olmamış gibi uyudu. Çok neşeli uyandı. Olacak olmuştı. Dün geceyi düşünürken, o iki iğne ucu gibi ışık geldi gözlerine yine çakıldı.

Süleyman:

Bana bak! dedi. Ben sabahleyin kalktım köyü kolağan ettim. Abdinin vurulma haberi gelmiş bile. Belki burayı da ararlar. Bu gece seninle dağı çıkıp eşkıyaları arayacağız.

Memedin, buna sevindiğı yüzünden belliydi.

Süleyman:

Deli Durdu bize akraba gelir. Benim çok iyiliğimi gördü. Seni korur. Onun yanında üç aydan fazla eğleşme. İtin biri. Onu çok yaşatmazlar dağda. Bir gün nasıl olsa vurulacak. Onun gibi bir eşkıyanın bir yıldan fazla dağda kaldığı görülmemiş amma, bunda bir şey var. Gene de benim bildiğime göre çok yaşamaz. Yerini yap, onun yanından ayrılmaya bak. Zaten, seninki bir iki aylık bir deneme, alışma. Ondan sonra kendine bir çete kurarsın. Bak! Sana tekrar söylüyorum o itle dolaşma uzun boylu. Eşkıya değil soyguncu, hırsız... Sen olmasan yüzüne bakmazdım o itin. Bir taraftan da Deli Durdu iyi çocuk. Onu köylüleri bozdu. Köyüne misafir gitmiş bir gün, kendi köylüsü ona delice yedirip candarmaların tuzağına düşürmüşler. Zor bela kurtulmuş. İşte ondan sonra azdı. Her neyse... Bir iki ay idare et sen.

Memed:

Deli Durdunun çetesi büyük mü? diye sordu.

Süleyman:

Ne kadar it varsa buralarda onun başında. İpten kazıktan kurtulmuşun hepsi onun başında. Bak, daha çok gençsin. Ama, pişeceksin. Uzun zaman dağda kalır mısın, kalmaz mısın onun orasını Allah bilir. Dediklerimi iyi dinle. İşine yarar sanırsam. Eşkıyalarla çok düştüm kalktım. Bilirim. Çoğunun akıbetini gördüm. Varır varmaz çeteye öyle hemen herkesle can ciğer olma. Onlar, hemencecik seninle arkadaş olmak isterler, sana karşı hoş, yumuşak görünürler, arkadaş görünürler, seninle çok ilgilenirler, derdi olan derdini açar sana, insanlar böyledir. Sen kendini hiçbir zaman açmayacaksın. Kapıp koyuvermeyeceksin. Tesirin o zaman iyi olur üzerlerinde. Ağırbaşlı davranacaksın. Eşkıyalıkta yanındakilere tesir şarttır. Ha ne diyordum, hemencecik hepsiyle tanışıp, ahbab olayım deme. Bir zayıf damarını keşfederlerse ömrünün sonuna kadar rahat edemezsin. Onların yanlarında on paralık onurun kalmaz. Gün geçtikçe hepsini iyice tanırısın. İnsanları sözleriyle değil, hareketleriyle ölç! Ondan sonra da arkadaş olabileceğin insanı seç. İpin ucunu bir verirsen ellerine yandığın günün-resmidir. Hapishaneyle dağın birbirlerinden zerrece farkı yoktur. İki yerde de reisler var, geriye kalanlar reislerin kullarıdır. Hem de ne aşağılık kullar... Reisler insan gibi yaşarlar, ötekiler köpek gibi... Sen reis olacaksın. Ama ötekileri köle gibi kullanma. Senin yaşamayın sırrı bu olsun. Varır varmaz şimdi, Deli Durdu sana bir mavzer verir. Öteki silahları, sen gün geçtikçe temin edersin. Ben, şimdi gideyim de Deli Durdu nerelerde geziyor, onu öğreneyim.

Köylülerden biri Deli Durdunun yataklığını yapardı. Süleyman onun evine gitti. Ondandır, Deli Durdunun yerini yurdunu öğrendi. Durdu, karşıdaki Aksöğüt köyündendi. Süleyman onu çocukluğundan beri tanırdı. Babası, harbe gitmiş, bir daha da dönmemişti. Azıcık akraba oldukları için Süleyman ona, anasına yardım etmişti. Daha doğrusu açlıktan ölmemelerine sebep olmuştu. Çocukluğunda da ele avuca sığmaz itoğlu itin biriydi.

Beş yıldır da dağdaydı. Yakmadığı ev, yıkmadığı yuva kalmamıştı. Bu taraf köylüler, elinden zar ağlıyorlardı. Yollardan kimse geçemez olmuştu. Yakaladığını, nesi var; nesi yok, çırılçıplak soyuyor bırakıyordu. Her şeyini, ama her şeyini; donunu bile alıyordu. Dostluk, ahbablık bilmezdi Deli durdu. Kardeşini, anasını, babasını dinlemezdi.

Doğrusu bu ya, Süleyman Memedi ona götürmeye korkuyordu. Aklına bir eserse, çocuğu vuruverirdi.

Süleyman Memede:

O deli itin yerini öğrendim, dedi. Duman tepesinde imiş. Biz, Duman tepesine çıkıp üç el ateş edeceğiz, Deli Durdunun adamları gelip bizi alacaklar. Ben bu deliye çok çok da güvenemiyorum ya... Neyse... Benim hatırıma çok sayar. Bu yanlarda başka çete olsa... Yok.

Gün battıktan sonra, Süleyman önde, Memed arkada yola çıktılar. Köyü çıkınca Süleyman arkasına döndü:

Bre Memed, dedi, sen şimdi eşkıya oluyorsun gayri, gelip de bizim evi basma e mi?

Önce sizin evi soyarım. Eşkıyalığın şanındandır. Ben, Deli Durdu çetesinden değil miyim?

Süleyman, kahkahayla gülerek:

Hele! Hele! dedi.

Memed:

Doğru söylemiyor muyum? diye sordu.

Süleymanın yüzü değişti:

Memedim, dedi, kötü bir şey yapsaydın, başka herhangi bir adamı öldürseydin, seni götürür elimle hükümete teslim ederdim.

Memed:

Ben de başka insana kıyamazdım zaten, dedi.

Süleyman, olduğu yerde zınk diye durdu. Memedin yakasından tuttu. Gözlerini gözlerine dikti:

Bana bak! Oğlum İnce Memed, dedi. Suçsuz adamı, az suçu olan adamı, parası için adam öldürürsen iki elim yakanda olsun.

Memed, dingin:

Bundan sonra insan öldürmeyeceğim.

Süleyman, yakasını bırakmadan:

Eğer bir Abdi Ağaya daha rastlarsan, onu da öldürmezsen gene iki elim yakanda olsun. Yüz tane Abdi Ağa görürsen, yüzünü de öldür...

Memed, gülerek:

Söz, dedi. Yüz tane bulursam, yüzünü de...

Yağmur, sabahleyin kesilmişti. Ova çamurdu. Ama şimdi dağa tırmanıyorlardı. Bastıkları yer küçücük taşlıydı. Taşlar, ayaklarının altında kayıyordu. Hava çürük ağaç, acı çiçek, ot kokuyordu. Gökteki yıldızlar iri iri... Her birinin yöresini aydınlık bir halka çevirmiş... Bir kuş vardır oğlak gibi meler, işte arada bir de o meliyordu. Biraz daha yukarlara çıkınca bir yusufçuk kuşu öttü. Yusuufcuuuuuuuk!

Dumantepenin sivrisinin altına gelince Süleyman:

İnce Memed, dedi, çıkar da tabancanı üç el ateş et!

Soluk soluğa toprağa çöktü. Soluğu taşıyordu:

Oooof? dedi, ooof kocalık... Vay gençlik vay!

Memed, bu sırada havaya üç el boşalttı.

Ta uzaktan, kayalıkları yankılandıran bir el silah karşılık verdi.

Süleyman:

Vay vay dizlerim, diye inleyerek kalktı. Haydi yavrum oraya doğru yürüyelim.

Memed, Süleymanın koluna girdi.

Tam yanlarında, bir el daha ateş edilince durdular.

Süleyman:

Ne o, it döller beni mi vuracaksınız? diye bağırdı.

Genç bir ses gürlledi:

Kim o?

Süleyman:

Gel ulan, gel de beni Deliye götür.

Sağlarındaki kayanın arkasından bir adam çıktı:

Siz miydiniz ateş eden? diye sordu.

Süleyman, tok bir sesle:

Bizdik, dedi. Deli nerede? Deliye göster bana.

Adamın sesi şaşkıncı:

Durdu Ağaya kim gelmiş diyelim?

Süleyman:

Kesme köyünden Süleyman emmi de.

Adam, birden:

Kusura kalma Süleyman emmi, sesinden tanıyamadım.

Süleyman:

Kocalık yavrum, dedi. Sesi de değiştiriyor. Sen kimsin yavrum? Seni de tanıyamadım.

Ben, dedi, Karacaörenden Mustuğun oğlu Cabbarım. Hani size semer yaptırmaya gelirdik babamla. Bize hem semer yapar, hem türkü söyledin.

Süleyman:

Acaip, dedi. Sen de mi eşkıya olduydun? Hiç duymadımdı.

Oldu, bir kere, dedi. Durduya bağırdı:

Kesme köyünden Süleyman emmi imiş...

Ses kayalara çarpa çarpa dağıldı.

Mağaraya benzer büyük bir kaya kovuğunun önünde bir ateş yanıyordu. Yedi sekiz kişi ateşin yöresine sıralanmış, tüfeklerini temizliyorlardı. Üstlerindeki kaya bir kavak gibi uzayıp gidiyordu. Yanan kocaman ateş kayanın üstüne türlü, korkunç biçimler çiziyordu. Memed kayayı, adamları, silahları, ateşi böyle çırılçıplak görünce içine bir garipseme çöktü. Karanlıktaki ayak seslerini duyunca, ateş başındaki adamlardan biri ayağa kalktı. Uzun boyluydu. Gölgesi, upuzun biçimlerle oynayan kayanın üstüne düşüp sallanmaya başladı. Adam, onlara doğru geldi.

Süleyman:

Sanırım ki bu gelen bizim Deli, dedi.

Cabbar:

Öyle, dedi. Durdu Ağam...

Durdu bağırdı. Sesi zil gibi ötüyordu:

Hoş geldin Süleyman emmi! Ne o bu gece vakti? Bize karışmaya mı geldin Süleyman emmi?

Süleymanın eline sarıldı öptü.

Duydum ki ulan Deli, dedi, duydum ki bu dağların padişahı olmuşsun. Astığın astık, kestiğin kestik...

Durdu:

Olduk Süleyman emmi, dedi. Vallahi şu aşağı yollardan insan geçirmiyorum. Bu yakınlardan adam geçmesini yasak edeceğim. İnsan ayağı değmeyecek bundan sonra bu topraklara. Buradan Maraşa kadar da ne kadar yol varsa, haracını ben alacağım. Tanısın beni Aksöğüt köyü. Tanısın kimmiş Deli Durdu.

Süleyman:

Gene deli deli söylenmeye başladın, dedi.

Durdu:

Eğer daha çok canımı sıkarlarsa, o Aksöğüt köyünü yakar yıkarım, yerle bir eylerim. Yerine de eşek inciri dikerim.

Süleyman:

Kes böyle lafları deli! diye çıkıştı.

Durdu:

Senin haberin yok öyleyse benden, diye söylendi. Senin haberin yok!

Süleyman:

Var, dedi. Var deli bok. Eşkıyalığı da beş paralık ettiniz.

Durdu:

Birkaç yıl daha geçsin. Ben yükümü tutayım. Sen eşkıyalık nasıl yapılır görürsün.

O zamana kadar ben ölürüm. Göremem senin eşkıyalığını. Şimdilik hırsızlığının ünü dünyayı tuttu.

Deli Durdu:

Görürsün görürsün, dedi.

Süleyman kızdı:

Böyle giderse, bu ağızla gidersen seni vururlar deli! dedi.

Ancak senin ölünü görürüm. Gençliğine yazık. Seni bilirsin ki çok severim deli!

Durdu:

Bilmem mi beni sevdiğini, bilmem mi sanıyorsun. Sor arkadaşlara, her gün söylerim, kemiğim Allahtansa, etim Süleyman emmimindir, derim.

Arkadaşlarına döndü sordu:

Öyle değil mi arkadaşlar?

Öyle, dediler.

Süleyman:

Ben senin hiç yoktan eşkıya çıkmanı istemedim. Peki, söylesene sen niye dağa çıktın? Fiyaka için. Olmaz Durdu. Bu, delilik işte.

Durdu:

Otur hele Süleyman emmi, dedi; otur da bir çay iç.

Süleyman, ellerini dizlerine dayayarak oturdu:

Bu gençlik geçer mi ele, dedi, it südükleri, siz dağlarda çürüttün gençliği. Sonra, Durduya baktı gülümsedi: Canının kıymetini de bilirsin deli, dedi, bu peryavşanları da nereden buldun?

Bütün ateşin yöresi, bir harman yeri büyüklüğünde firdolayı peryavşanlarla çevrilmişti. Kalın döşekler gibi yumuşacık sermişlerdi peryavşanları. Geceye, tatlı bir peryavşan kokusu yayılıyordu. Otu gibi, kokusu da yumuşacık, bayıltıcıydı peryavşanın.

Durdu kabardı:

Sayende buluruz Emmi, dedi. Bu dağlar bizim.

Süleyman, bir kakhaha attı:

Hay, deli hay! dedi. Demek peryavşan tarlasının da tapusunu çıkardın?

Memed dikkat ediyordu. Eşkıyaların hepsi de kırmızı fes giymişti. Kırmızı fes dağlarda adetti. Kırmızı fes eşkıyalığın alametidir. Kasketli, şapkalı eşkıya görülmüş değildir. Olmaz. Fesi kim icat etti bu dağlarda belli değil. Kim kullandı şapka devriminden sonra, o da belli değil. Belki, şapka devrimi olduğunda dağda eşkıyalar vardı, onlar fesi çıkarmak gerekliliğini duymadılar. Ondan sonra da her dağa çıkan fes giydi başına.

Süleyman oturunca, bütün eşkıyalar geldiler, hoş geldin, dedikten sonra teker teker elini öptüler. Memede de tuhaf tuhaf bakıyorlardı. Memed, Süleymanın arkacığına oturmuş, başını omuzları arasına gömmüş, küçücük kalmıştı.

Bu çocuğu sorarsanız, adı İnce Memed. Elinden bir katil çıkmış. Size getirdim, diye Memedi takdim etti. Memed bu sırada, başını yere dikmiş, biraz da küçülmüş gibiydi.

Durdu, bir çocuğa, bir Süleymana baktı. Hayretle sordu:

Bizimle beraber mi gezecek?

Süleyman:

Eğer kabul ederseniz... Etmezseniz de tek başına gezecek.

Durdu: